

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość REDA
1. Nazwa NASTAWNIA KOLEJOWA W ZESPOLE DWORCA		2. Czas powstania pocz. XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 			4. Adres ul. Gdańska 72 kod pocztowy: 84-240 nr ewidencji działki: 435/18 obręb Reda 01 5. Przynależność administracyjna Województwo: POMORSKIE Powiat: WEJHEROWSKI Gmina: REDA 6. Formy ochrony MPZP: Uchwała Nr XXVI/280/2012 z 28 listopada 2012 r.

Widok od pn.-zach.

8. Historia, opis i wartości

W 2 poł. XIX w. Reda uzyskała połączenie kolejowe w wyniku wybudowania linii z Gdańska do Stargardu Szczecińskiego. W skład zespołu dworca wchodzi dworzec (ul. Gdańska 72), dawny budynek poczty i telegrafu (ul. Gdańska 70), domy mieszkalne pracowników kolejowych, budynki techniczne i gospodarcze. Zespół ten powstał ok. 1875 r. Główną jego część stanowi plac z półkolistym podjazdem (obsadzony szpalerem drzew) prowadzącym do budynku dworca kolejowego. Północną stronę placu zamyka budynek dawnej poczty i wielorodzinny budynek mieszkalny, a południową wielorodzinne budynki mieszkalne. Budynki te są dobrze zachowane, w dobrym stanie technicznym, w 2015-2016 r. zostały odnowione. Zespół posiada ciekawy układ przestrzenny, o zachowanych formach architektonicznych i zachowanym starodrzewu. Dworzec w Redzie zaprojektowano jako okazały budynek, z zapleczem w formie zadaszonych peronów i domów dla pracowników.

Budynek nastawni kolejowej usytuowany jest ok. 200 m na pn. od budynku dworca. Murowany, tynkowany, na rzucie prostokąta. Dach czterospadowy, kryty dachówką ceramiczną „karpiówką”, kładzioną w koronkę. W elewacji zach. wykusz, kryty daszkiem trzyspadowym. Własność – Skarb Państwa, tereny kolejowe.

Budynek posiada wartości historyczne, architektoniczne i stylistyczne cenne dla dziedzictwa kulturowego regionu. Zachowany w zakresie historycznego kształtu bryły, posiada oryginalny materiał budowlany. Jest przykładem typowej zabudowy osiedli kolejowych.

Bibliografia:
- Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Reda, 2018 r.
- Karta Ewidencyjna Obiektu Nieruchomego, Reda. Nastawnia kolejowa. 2015. Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku oraz Archiwum Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Warszawie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry. Wtórna stolarka otworowa. Obiekt użytkowany.

Postulaty konserwatorskie: Należy dokonywać cyklicznych kontroli stanu i przeprowadzać okresowe prace remontowe.

Wszelkie prace budowlane i konserwatorskie należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

**Judyta Nawrot-
Bukowiec
RELIKT Pracownia
Archeologiczna
kwiecień 2024 r.**

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)